

April 2016

53ste JAARGANG
No. 1

NATZWEILER BERICHTEN

VAN DE

"STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD-NATZWEILERS"

=====
BESTUUR

Voorzitter: Ernst Sillem

Secretaris: R. Schutrup
Tel: 010 – 4622384
E-mail: roelofschutrup@gmail.com

2° secretaris: Mr P.J.Ph. Dietz de Loos
Tel: 070 - 5129263

Penningmeester: M.J. de Loos
Mob: 06-51803406
E-mail: marjolijndeloos@gmail.com

Financieel adviseur: R. Bakels
Tel: 035 - 6936733

Bankrekening stichting:
NL26INGB0000394148

Redactie: N. Planjer & M. de Loos
Tel: 06-24769585
E-mail: nplanjer@hotmail.com

Website: www.Natzweiler.nl
Mail: info@natzweiler.nl

INDEX

	Pag.
1. Bestuur	1
2. Index	2
3. Van de Redactie	3
4. Mededelingen:	
a. bedankjes	4
b. familieberichten	4
c. overige	4
5. Geboortedata Oud-Natzweilers	10
6. Jaarlijkse evenementenkalender	11
7. Herdenkingsreis september 2016	12
8. Uit de Krant/In de Pers	14
9. Film Gommair van Eijsden	16
10. Monument Stuuf Wiardi Beckman	17
11. Dachauherdenking	22
12. Herdenking 4 en 5 mei	24
13. Onderzoek naar herdenken 4 en 5 mei	27
14. Teding van Berkhoutpaviljoen	29
15. Van de Penningmeester	31
16. De Giroloterij & Vfonds	31
17. Stichting Cogis	32
18. Colofon	33

VAN DE REDACTIE:

Zoals eerder bericht, is het bestuur bezig met de toekomst van de stichting en hoe nu verder. Een van de initiatieven die hiermee te maken heeft, is de oprichting van een klein 'websitegroepje' bestaande uit Frits Bron, Albert Bakker, Marjolijn de Loos en Nicole Planjer. Deze groep is al een paar jaar bezig met de website. Recentelijk zijn er initiatieven genomen om te kijken of het mogelijk is in de (nabije) toekomst te komen tot één groot digitaal platform. Via dit digitale platform is het de bedoeling om via een personenportal informatie op een makkelijke en meer gestructureerde manier te vinden over onze (groot)vaders en andere familieleden. Inmiddels zijn er gesprekken gevoerd om de animo te inventariseren met o.a. de Vriendenkring Oud-Dachauers en de Vriendenkring Neuengamme. Ook hebben wij gesproken met de Oorlogsgravenstichting, het NIOD en het Rode Kruis. Hieruit bleek dat een dergelijk initiatief al op poten is gezet en gecoördineerd wordt door het NIOD. De Vriendenkring van Oud-Natzweilers onderzoekt de mogelijkheden om hier aansluiting bij te krijgen.

Vanaf heden zullen we jullie op de hoogte houden van de vorderingen van dit grote project. Meer informatie hierover is te vinden op:

<http://www.oorlogsbronnen.nl/programmoplan2015>. Zie ook het persbericht onder 'overige mededelingen'.

Het Bestuur

MEDEDELINGEN:

a. bedankjes

b. familieberichten

Op 7 maart jl. overleed zeer plotseling, **Anneke Schouwink-Wiardi Beckman**. De vriendenkring wenst de familie veel sterkte met dit verlies. Anneke overleed een week voordat het monument voor haar vader, Stuuf Wiadri Beckman, in Nijmegen onthuld werd. Anneke was de initiatiefneemster en grote stuwende kracht achter de realisatie hiervan.

Op 16 maart jl. overleed **Willem Boellaard**. In een overvolle Westerkerk te Amsterdam werd op 23 maart zijn leven herdacht. De vriendenkring heeft Miente, de drie kinderen en familie gecondoleerd met dit verlies. Zij wensen hen veel sterkte in deze verdrietige periode.

Op 12 april is overleden **Jacoba Elizabeth Bastian – Langendoen**. De crematie heeft in besloten kring plaatsgevonden. De vriendenkring wenst alle familieleden veel sterkte toe met het verwerken van dit verlies.

Godert de Keijzer en Annelotte Fluitman, zoon en schoondochter van Daisy en Henk de Keijzer- van Dedem, zijn de trotse ouders geworden van Aage Hendrik de Keijzer. De vriendenkring wenst hen veel geluk met dit nieuwe leven.

c. Overige

Den Haag, 6 april 2016

Het Herinneringscentrum Oranjehotel gaat er komen! Stichting Oranjehotel tekent samenwerkingsovereenkomst met Rijksvastgoedbedrijf en Dienst Justitiële Inrichtingen. Daarmee komt het project Herinneringscentrum Oranjehotel in een volgende fase.

Op woensdag 6 april tekende het bestuur van de Stichting Oranjehotel een samenwerkingsovereenkomst met het Rijksvastgoedbedrijf en de Dienst Justitiële Inrichtingen. Hiermee kan de realisatie van het Herinneringscentrum Oranjehotel van start gaan. De Stichting Oranjehotel ontwikkelde plannen om

het in de Tweede Wereldoorlog beruchte cellencomplex van de Scheveningse gevangenis in te richten als een herinneringscentrum. De samenwerkingsovereenkomst bevat afspraken over de werkzaamheden die het Rijk uitvoert om het terrein geschikt te maken voor de realisatie van dit centrum en over de financiering van die werkzaamheden. Het Rijksvastgoedbedrijf maakt, mede in opdracht van de Dienst Justitiële Inrichtingen, een deel van het terrein van de Penitiare Inrichting Scheveningen aan de Van Alkemadeaan in Den Haag bouwrijp. De Stichting Oranjehotel gaat verder met de voorbereidingen voor de vormgeving en inrichting van het herinneringscentrum. Het streven is om dit centrum in 2018 te kunnen openstellen voor het publiek.

Voorzitter Dineke Mulock Houwer van de Stichting Oranjehotel: “Hiermee zetten we een belangrijke stap naar de daadwerkelijke realisatie van het Herinneringscentrum Oranjehotel, mede dankzij het Rijksvastgoedbedrijf en het ministerie van V&J, die de kosten voor het bouwrijp maken voor hun rekening nemen. Voor het realiseren van de plannen is veel geld nodig. Dankzij bijdragen van een aantal grote sponsors, zoals de Gemeente Den Haag, de provincie Zuid-Holland, het vfonds, het Nationaal Comité 4 en 5 mei, de Stichting Dioraphte, Aegon NV, het VSB-fonds, het Aanmoedigingsfonds Koninklijke Facultatieve en meerdere kleinere bijdragen is de financiering voor een belangrijk deel rond. Weliswaar missen we nog een bedrag maar we vinden het toch verantwoord om nu te starten omdat we voldoende dekking hebben voor de essentiële onderdelen. Dat betreft allereerst de renovatie van het Monument met de gangen en cellen waarin centraal de Doodencel 601 staat. Voorts een informatiecentrum en een herdenkingsruimte. We vertrouwen erop ook het resterende bedrag te verwerven zodat we alle onderdelen volledig kunnen inrichten. We zijn ontzettend blij dat we met deze samenwerking en steun van het Rijk en vele anderen op een financieel verantwoorde manier kunnen beginnen met de realisatie. Ik durf nu te zeggen: Het Herinneringscentrum Oranjehotel gaat er komen!”

Over het Oranjehotel “Oranjehotel” was tijdens de Tweede Wereldoorlog de Geuzennaam van de Polizeigefängnis in de Scheveningse gevangenis, waar ruim 25.000 verzetsmensen gevangen zaten. De gevangenen werden onderworpen aan het ontaarde Nazi-rechtssysteem, wat leidde tot vele executies en deportaties naar concentratiekampen. Het Oranjehotel staat daarom symbool voor het belang van de Rechtsstaat. De Stichting Oranjehotel gaat het voormalige cellencomplex, met de daarin centraal gelegen authentieke Doodencel 601, in nauwe samenwerking met Museon en het Haags Historisch Museum inrichten als een publiek toegankelijk

herinneringscentrum met een educatieve functie voor jong en oud, nu en in de toekomst. Het Herinneringscentrum Oranjehotel betekent een waardevolle versterking van de identiteit van Den Haag als internationale stad van Vrede en Recht.

Nationaal Comité 4 en 5 mei: Krachtenbundeling organisaties Tweede Wereldoorlog – 5 april 2016

Op het 1e jaarcongres van het Nationaal Comité 4 en 5 mei is het Platform Herinnering Tweede Wereldoorlog opgericht. Het NIOD, Instituut voor Oorlogs-, Holocaust en Genocidestudies, de Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45, de Oorlogsgravenstichting, de Stichting Liberation Route Europe en het Nationaal Comité 4 en 5 mei ondertekenden vandaag het oprichtingsdocument, in aanwezigheid van Staatssecretaris Van Rijn van VWS en het fonds, het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg. Deze organisaties vinden samenwerking onontbeerlijk om de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog levend te houden voor toekomstige generaties en het belang van deze periode voor de samenleving en vrijheid van nu te laten zien aan een breder en diverser publiek.

“We willen de krachten bundelen en de vele prachtige initiatieven en activiteiten die de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog levend houden elkaar laten versterken. Het is voor alle Nederlanders belangrijk om te weten en te beseffen wat deze oorlog zó ingrijpend maakte, dat deze periode ook nu nog een referentiepunt is in onze samenleving en voor de vrijheid die wij ervaren. Met de vele organisaties in de herinneringssector willen we samen dit verhaal vertellen, juist aan toekomstige generaties en nieuwkomers in onze samenleving. We gaan meer kennis en informatie met elkaar uitwisselen om het publiek beter te kunnen informeren en we werken actief en creatief samen om dit belangrijke onderwerp – met zoveel facetten en invalshoeken – over het voetlicht te brengen.” aldus Gerdi Verbeet, voorzitter van het Nationaal Comité 4 en 5 mei en voorzitter van het Platform WOII.

Het Platform WOII neemt het voortouw in het realiseren van themajaren. Hierbij werkt de sector samen om over de volle breedte belangrijke thema's als ideologie, bezetting, vervolging, verzet en vrijheid te belichten, met onderzoek en tentoonstellingen, evenementen en herdenkingen en met educatie. En dit alles op veel plekken, verspreid over het land. Hierbij wordt samengewerkt met lokale organisaties en partners in media, entertainment, toerisme en theater. De website www.tweedewereldoorlog.nl wordt dé plek waar informatie over thema's, activiteiten, educatief materiaal, excursies en evenementen kan

worden gevonden. Er staan verhalen en informatie, over mensen, betekenisvolle plekken, foto's en voorwerpen. Het Platform WOII zet zich nu al in om de honderden collecties van oorlogsbronnen met elkaar te verbinden.

“Nederland kent tientallen oorlogs- en verzetsmusea en herinneringscentra, grote en hele kleine, met bijzondere collecties die indringende herinneringen en lessen in zich bergen. Het is een versterking van onze sector om met elkaar vanuit verschillende invalshoeken verhalen te vertellen en te tonen en deze te verbinden tot een groter geheel. Door deze samenwerking kan voor alle bezoekers, waaronder veel scholen, dicht bij huis en verder weg, een interessant en samenhangend aanbod worden gerealiseerd. Ze kunnen op verschillende momenten en plekken terecht, voor activiteiten van allerlei aard. Het gaat om informatie en leren, maar vooral ook om begrijpen en betrokken raken.” aldus Fred de Graaf, voorzitter van de Samenwerkende Musea en Herinneringscentra 40-45.

De vijf organisaties die het oprichtingsdocument op 5 april ondertekenen vormen de bestuurlijke kern van de netwerkorganisatie Platform WOII. Het platform is een open netwerk, waarbij alle organisatie in de herinneringssector worden uitgenodigd zich aan te sluiten en actief te participeren in het realiseren van de doelstelling van het platform: het behouden en verbreden van de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog en het tonen, uitdragen en duiden van de relevantie van deze periode voor de samenleving van nu.

Herdenking Kamp Amersfoort

Op 19 april 2016 vond de herdenking van Kamp Amersfoort plaats. Een welkomstwoord werd uitgesproken door de bestuursvoorzitter van de Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort, de heer lt.gen. b.d. A.P.P.M. van Baal. Daarnaast werd er gesproken door de heer A. Kooiman, oud-gevangene van Kamp Amersfoort, de heer prof. mr. J.G. de Hoop Scheffer, mevrouw J.A.M. van der Lingen (namens de nabestaanden) en werd het gedicht voorgedragen door een van de winnaars van 'Dichter bij 4 mei' 2016.

PERSBERICHT, Den Haag 4 april 2016

Nationaal Comité 4 en 5 mei presenteert denkboek voor kinderen

Burgemeester Madurodam ontving eerste exemplaar van dit nationale onderwijsproject

Op 4 april jl. ontvingen 200.000 kinderen in het basisonderwijs het 4 en 5 mei denkboek, een uitgave van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Het denkboek is het grootste onderwijsproject op het gebied van herdenken, vieren en herinneren in Nederland. Koning Willem Alexander schreef het voorwoord. De jongste burgemeester van Nederland: Noah van Meekeren (16 jaar) van Madurodam nam het eerste exemplaar in ontvangst van Gerdi Verbeet, voorzitter van het comité. Dit was de opmaat naar een nationaal uitdeelmoment op 5000 scholen. De band MainStreet maakte hiervoor een speciaal filmpje.

Voor kinderen is het 4 en 5 mei denkboek de eerste kennismaking met de onderwerpen Tweede Wereldoorlog, herdenken, vieren, en leven in (on)vrijheid. Met dit materiaal voorziet het comité in een behoefte van het onderwijs. Docenten zijn vaak op zoek naar lesmateriaal over herdenken en vieren. Het boekje wordt gratis verstrekt aan alle basisscholen van Nederland en de Nederlandse Antillen. Deze scholen hebben het boekje vooraf besteld. Verbeet: "Het denkboek stimuleert kinderen om bewust na te denken over leven in vrijheid, en leven in oorlog. Er staan verhalen in over verzet, vervolging, de hongervinter, Nederlands Indië en over oorlogsheld George Maduro. Ook staan er verhalen in van kinderen die nu in oorlog leven. Zij vertellen bijvoorbeeld hoe het is om te moeten vluchten, of om te moeten strijden om naar school te mogen gaan. Ik hoop van harte dat de kinderen met dit boekje in de hand thuis ook meer vragen gaan stellen over de oorlog. Bijvoorbeeld aan hun opa en oma. Het is van belang dat het verhaal ook binnen de familiekring verteld blijft."

Nationaal uitpakmoment met MainStreet Met de presentatie van het denkboek in Madurodam startte een nationaal uitpakmoment. Na de overhandiging door Gerdi Verbeet, ontvingen de 200 aanwezige leerlingen in Madurodam het denkboek van de gevolmachtigde ministers van de Antillen. De band MainStreet sloot de presentatie van het denkboek af. MainStreet speelt dan onder meer het nummer Dear Kitty, dat verwijst naar het verhaal van Anne Frank. Deze ochtend startten in het hele land docenten van groep 7 in de klas een lanceringsfilmpje. Hierin delen de bandleden van MainStreet het denkboek virtueel aan de leerlingen uit. Zij ontvingen het echte exemplaar daarna van hun leraar.

Lancering in Madurodam In 2016 viert Madurodam de 100e verjaardag van oorlogsheld George Maduro. Vlak voor de Bevrijding, op 9 februari 1945, overleed hij in concentratiekamp Dachau. Madurodam is een oorlogsmonument opgericht ter nagedachtenis aan Maduro. Bijna 60 miljoen

mensen van over de hele wereld bezochten sinds de opening in 1952 de stad in Scheveningen die naar hem is vernoemd. Hoe succesvol het “vrolijkste oorlogsmonument ter wereld” ook is, George Maduro is vandaag de dag vergeten of onbekend. Het jaar van zijn 100e geboortedag is hét moment om zijn verhaal opnieuw te vertellen. Met de overhandiging aan de burgemeester van Madurodam onderstrepen Madurodam en het comité het belang van het doorvertellen van persoonlijke verhalen over oorlog, vrede en vrijheid.

Foto: Chris van Houts

GEBORTE DATA OUD-NATZWEILERS

18-05-1922	Skippy	de Vaal
14-07-1923	Ernst	Sillem
06-12-1922	Jan	van Kuik

JAARLIJKSE EVENEMENTENKALENDER 2016

6 en 7 mei 2016	International Yoga Conference on Yoga Therapy and Research
9-10 mei 2016	ISTSS/CIMVHR Conference: Traumatic Stress Research. Enabling bedside implementation
12 mei 2016	Middagsymposium: Herstelacademies in ggz en welzijn
14 mei 2016	Conferentie: 1WO2: jongeren en de toekomst van herdenken
19 mei 2016	Interventiecongres: Ingewikkelde problematiek? Voor alles een jeugdinterventie die past!
24 mei 2016	Landelijke studiedag: Cultuursensitieve GGZ voor migranten en vluchtelingen
25 mei 2016	Slachtofferschap, Trauma en Geweld een onontwarbare kluwen?
26 mei 2016	NtVP congres: Controversen in de zorg na Psychotrauma
25-27 mei 2016	EUropean Conference on Child Abuse and Neglect
30 mei 2016	Congres Specialistische kennisontwikkeling in een gedecentraliseerd stelsel
1 juni 2016	Congres: Angst regeert? Angst & agressie, intimidatie, geweld en terrorisme
2 t/m 4 juni 2016	Driedaagse expo voor hulpverlenend Nederland
6-9 juni 2016	Dubrovnik Summer School of Psychotraumatology. Time and Trauma: Imprints and legacies
8-10 juni 2016	Europese eHealth week
16 juni 2016	Nationaal congres GGZ-Verpleegkunde: Van presentie tot evidence-based practice
17-19 juni 2016	EMDR Europe Conference
22 juni 2016	Congres Ontwikkelingsstoornissen in perspectief
13-16 juli 2016	Internationaal stemmingsstoornissencongres ISBD-ISAD
18 – 22 juli 2016	Summerschool 2016 over Complex trauma en complexe PTSS
8 september 2016	Jeugdhulpcongres Kindermishandeling
30 september 2016	VCgP Congres: Tussen de regels, buiten de lijntjes? Persoonsgericht-experiëntiële psychotherapie anno 2016
3 oktober 2016	Congres Traumasporen (The Body Keeps the Score)
6 oktober 2016	Congres Psychotherapie 2026: wat als de apps op zijn...
7 oktober 2016	Vierde congres Vroegkinderlijk Trauma 2016: Integrale traumabehandeling
9-11 november 2016	Najaarscongres VGCT 50 jaar - springlevend
10-12 november 2016	Annual meeting ISTSS: Trauma and Public Health Innovative Technology and Knowledge Dissemination

NATZWEILER HERDENKINGREIS SEPTEMBER 2016

Hierbij treffen jullie alvast het voorlopige programma aan voor de herdenkingsreis van september 2016. De aanmeldingsbrief zal eerdaags verschijnen. Opgeven kan nu al bij:

marjolijndeloos@gmail.com.

Voorlopig programma 8-12 September 2016

Donderdag 8 september 2016:

Aankomst Hotel Restaurant La Fischhutte te Mollkirch

19.30 uur welkomstdiner

23.00 uur sluiting bar

Vrijdag 9 september 2016 :

08.30 uur ontbijt

09.30 uur vertrek bus

Lunch onderweg

Middag vrij

19.00 uur Diner

20.15 uur vertrek Bus naar Kamp

21.00 uur Fakkelwacht

23.30 uur sluiting bar

Zaterdag 10 september 2016 :

08.00-09.00 uur ontbijt

09.00 uur vertrek naar het kamp

10.00-12.00 uur internationale ceremonie bij 'Le Mémorial', gevolgd door stille tocht naar de Nederlandse steen in askuil, bezoek kampmuseum en gaskamer

13.00-15.00 uur Lunch Auberge Metzger

Middag vrij

19.30 uur diner

23.30 uur sluiting bar

Zondag 11 september 2016:

08.30 uur ontbijt

09.30 uur vertrek naar het kamp en steengroeve

12.30 uur lunch

Middag vrijdag

19.30 uur afscheidsdiner

23.00 uur sluiting bar

Maandag 12 september 2016:

08.00 uur ontbijt

09.00 uur vertrek naar Nederland

UIT DE KRANT/VAN DE PERS.....

Sprekers en artiesten 4 en 5 mei bekend

Hella de Jonge, burgemeester Ahmed Aboutaleb en Thomas Erdbrink spreken tijdens de Nationale Herdenking op 4 mei en de Viering van de Bevrijding op 5 mei, die worden georganiseerd door het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Het Radio Filharmonisch Orkest, Hadewych Minis, Paul de Munnik, Ali B en de cast van De Tweeling leveren een artistieke bijdrage aan het 5 mei-concert op de Amstel. De Ambassadeurs van de Vrijheid, die met speciale optredens de 14 Bevrijdingsfestivals aandoen, worden begin februari bekend gemaakt.

Hella de Jonge: 4 mei-voordracht

Auteur en kunstenares Hella de Jonge houdt dit jaar de 4 mei-voordracht tijdens de herdenkings- bijeenkomst in de Nieuwe Kerk. Deze bijeenkomst vindt plaats voorafgaand aan de herdenking bij het Nationaal Monument op de Dam. Zo'n 1700 genodigden, waaronder de eerste generatie oorlogsgetroffenen, zijn hierbij aanwezig. Tijdens de bijeenkomst zijn er muzikale bijdragen van onder meer Hadewych Minis en het Radio Filharmonisch Orkest. De NOS zendt het programma live uit op NPO 2.

Ahmed Aboutaleb: toespraak op de Dam

Burgemeester Aboutaleb van Rotterdam houdt de toespraak op de Dam bij het Nationaal Monument. Deze toespraak volgt na de twee minuten stilte en het gedicht voorgedragen door de winnaar van de wedstrijd Dichter bij 4 Mei. De NOS zendt de Herdenking bij het Nationaal Monument live uit op NPO 1, 2 en 3.

Thomas Erdbrink: 5 mei-lezing

De Nationale Viering van de Bevrijding begint 's ochtends in Groningen met de 5 mei-lezing. Dit jaar gehouden door Thomas Erdbrink. Het is een moment van bezinning, voorafgaand aan de vele festiviteiten in het land. Premier Rutte ontsteekt het Bevrijdingsvuur op het Bevrijdingsfestival Groningen. Daarmee geeft hij het startsein voor alle festiviteiten in het land. Aansluitend treedt Ali B op, om daarna door te gaan naar het 5 mei-concert.

Radio Filharmonisch Orkest en o.a. Ali B, Paul de Munnik en Hadewych Minis: 5 mei-concert

Bevrijdingsdag wordt feestelijk afgesloten met het 5 mei-concert op de Amstel. Het Radio Filharmonisch Orkest verzorgt het concert, met optredens van

Hadewych Minis, Ali B, Paul de Munnik en de cast van de musical De Tweeling.

De verhalen van (on)vrijheid door blijven geven:

4 en 5 mei zijn dagen waarop we als samenleving stilstaan bij de Nederlandse slachtoffers en bij de waarde van de vrijheid waarin we leven. Omdat er steeds minder mensen zijn die de oorlog bewust hebben meegemaakt, is het extra belangrijk om aan ons collectieve geheugen te blijven werken. Want de jongeren van nu zijn straks de ouders die de vrijheid waarin we leven doorgeven aan hun kinderen. Gerdi Verbeet, voorzitter van het comité: “Daarom is het van belang de verhalen te blijven vertellen.

Verhalen uit oorlogssituaties zijn onmisbaar voor het besef dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. Of het nu gaat om gebeurtenissen uit de Tweede Wereldoorlog of meer recente conflicten. We geven die verhalen van toen én nu door aan onze kinderen en kleinkinderen, zodat ook zij zich realiseren dat de vrijheid waarin we leven er niet zomaar is. Dat je daar met elkaar iets voor moet doen.”

Film in première: “De reis van Van Eijsen” – door Berend Katz

Berend Katz is op zoek gegaan naar zijn overgrootvader Gommair van Eijsden, die uiteindelijk in Dachau is overleden.

Hoeveel kan je nog te weten komen over iemand die 70 jaar geleden verdween? Hoe dicht kan je iemand nog benaderen, zoveel jaren later? Kan je een gat van drie generaties dichten en na 70 jaar nog met iemand mee reizen?

Om deze vragen draait de documentaire 'De reis van Van Eijsden', over zijn overgrootvader Gommair van Eijsden. Hij werd in 1943 door de Duitse bezetter opgepakt voor het helpen van ondergedoken joden. Na zijn arrestatie is hij van het ene naar het andere concentratiekamp gedeporteerd en uiteindelijk in Dachau overleden. In de documentaire volg ik, 70 jaar na dato, zijn barre tocht.

Op **zondag 1 mei 2016** ging de film in première. Deze vond plaats in Nationaal Monument Kamp Vught, één van de plekken waar zijn overgrootvader gevangen zat.

<http://www.nmkampvught.nl/film-de-reis-van-van-eijsden/>

STUUF WIARDI BECKMAN BANK IN NIJMEGEN

Op dinsdag 15 maart jl. werd in Nijmegen (met uitzicht over de Rijn) een monument, in de vorm van een bank en rotsblok uit de steengroeve van Natzweiler, onthuld ter ere van Stuuf Wiardi Beckman.

De bank werd ontworpen door kunstenaar Alphons ter Avest uit Arnhem.

Zijn dochter Anneke Schouwink nam hier het initiatief voor. Zij heeft contact gezocht met het CERD in Natzweiler om een stuk steen uit de steengroeve te kunnen krijgen. Er is veel mail contact geweest. Uiteindelijk is dit blok graniet uit Frankrijk gekomen en ergens in midden Nederland overgedragen aan één van de bestuursleden van de Stichting Stuuf. Deze stichting opgericht 11 augustus 2014 met als doel een monument voor Stuuf en anderen oorlogsslachtoffers. Helaas heeft Anneke deze onthulling niet meer meegemaakt. Zij overleed plotseling in de week hier aan voorafgaand. Haar zuster Suze Mettrop en burgemeester Bruls van Nijmegen, verrichten de onthulling.

Wam Bles, penningmeester van de stichting sprak de enkele woorden.

Hij heette de verschillende gasten welkom, waaronder de burgemeester van Nijmegen, leden van het comité van aanbeveling, leden van de SPD uit Kleve en Kranenburg, de familie Wiardi Beckman en alle anderen die bijgedragen hebben aan het tot stand komen van dit monument.

De datum 15 maart is bijzonder, niet zomaar gekozen. Dit is de dag dat Herman Wiardi Beckman overleed in Dachau aan de gevolgen van vlektyfus. Met dit monument wordt hij niet alleen herdacht als verzetsheld maar ook journalist, politicus en bovenal als een goed en rechtvaardig mens.

Bles las de tekst voor die Wiardi Beckman op 1 januari 1940 als hoofdredacteur van 'Het Volk' voor de VARA radio uitsprak:

Wat zal dit jaar brengen voor de grote beginselen van menselijkheid en recht, die toch een ware samenleving van mensen zouden moeten beheersen? Wij, hebben de taak aan allen, mede te delen van de onwrikbare overtuiging, die onszelf opgewekt houdt in ons gezin, en die ons bereidt houdt tot werk en actie: de overtuiging dat de menselijkheid en recht zullen overwinnen.

Drie leerlingen van het Stedelijk Gymnasium kregen hierop het woord om hun gedichten voor te dragen. De band met het gymnasium is belangrijk, immers

het gaat niet alleen om een mooie bank op een mooie plek maar meer om het doorgeven door de jeugd van zijn gedachten goed.

Tot zover Wam Bles.

De tekst die Anneke zou uitspreken wordt nu voorgelezen door haar zuster Suze.

Tekst Anneke Schouwink-Wiardi Beckman:

Het doet goed te zien dat zoveel mensen hier gekomen zijn om het monument voor mijn vader, de bank, te onthullen.

Mij is gevraagd een paar woorden te wijden aan de tijd in de oorlog die mijn vader noodlottig is geworden, zoals wij die met hem, en ver weg van hem, en na die oorlog beleefd hebben. Veel is er in de loop van de tijd over hem geschreven en gesproken, maar wij hebben natuurlijk ook weer andere dingen meegemaakt, of op een andere manier ervaren.

Het is juli 1974, wij zijn met ons gezin met vakantie op de Col du Donon in de Elzas. Die is hooggelegen, onder ons stroomt de Buche en aan de overkant van de rivier rijzen weer de heuvels op. We zien daar iets wits en vragen ons af wat dit kan zijn. Enige dagen later, op een verkenningstocht in de omgeving, komen wij er opeens langs aan de overkant, het blijkt het monument van het vroegere kamp Natzweiler-Struthof te zijn. Dit was mijn eerste kennismaking met het kamp waar mijn vader gevangen heeft gezeten. Een moment dat ik nooit zal vergeten.

Zo zijn er meer herinneringen en ervaringen van ons waarover ik u wat kan vertellen. Het zijn op zichzelf staande gegevens, ik kon er dus moeilijk een aaneengesloten verhaal van maken. Maar het zal u denk ik niet moeilijk zijn te begrijpen waar het allemaal om gaat.

In de meidagen van 1940 begon voor hem de realiteit van de oorlog. Hij was op 10 mei naar den Haag vertrokken, op 20 mei vond de begrafenis van de in de oorlog gesneuvelde Nederlandse soldaten plaats op de Grebbeberg. De Grebbelinie was de hoofdverdedigingslinie van Nederland, en daar was hevig gevochten. De toespraak die hij daar hield voor de gevallenen is bewaard gebleven. Een persoonlijk woord, uitgesproken op een plek waar enige Duitse officieren achter hem stonden op te letten. Wat moet dit een moeilijk moment geweest zijn.

Tijdens de bezetting vormde mijn vader met o.a. Goedhart en Vorrink de Paroolgroep. In de nacht van 18 op 19 januari werd hij door de Duitsers krijgsgevangen gemaakt tijdens een poging over te steken naar Engeland.

Het zal in 1943 geweest zijn dat wij op een ochtend in de vroege met ons vieren op de heuvel bij station Amersfoort stonden, waarvandaan we hoorden dat zich op het station van alles afspeelde, geen vriendelijke stemmen, we konden niets zien, wel hebben wij wat laten horen, ons familiedeuntje. Van hier is hij toen op transport gegaan naar Natzweiler, een gevangenschap in Nacht und Nebel. Het verblijf in Natzweiler, extreem zwaar en onmenselijk, zoals Hinke Piersma in haar boek "Doodstraf op termijn" schreef, duurde tot september 1944. In November 1943 heeft mijn moeder hem een briefkaart gestuurd, geadresseerd naar de plaats Matsenweiler, met alleen onze namen en "herzliche Grüsse" er op, dit weten wij nog omdat de briefkaart gewoon teruggestuurd is. Wij hebben die briefkaart nog, het is eigenlijk de enige vorm van contact met zijn verblijf daar geweest. Wel hebben wij veel later in 1985 een bericht ontvangen van een Franse medegevangene die met hem op een ziekenzaal lag. Ze hebben samen toen natuurlijk veel gepraat, niet over alle ellende, maar over literatuur waar zij beiden veel van wisten en over schilderkunst, o.a. de Vlaamse primitieven. De Fransman schrijft "samen hoorden we, door een indiscretie van een Kapo, van de landing op 6 juni 1944. En dit was een intens emotioneel moment, vol hoop". Kort daarna, op 14 juli van dat jaar, heeft mijn vader voor de Franse medegevangenen een lezing gehouden over de betekenis van de Frans revolutie voor onze westerse wereld, hij was per slot historicus.

Omdat de geallieerden naderden werd het kamp in september 1944 gelegeerd, zoals dat bij het kamp Vught ook gebeurd is, en een deel van de gevangenen, waaronder mijn vader, werd naar Dachau overgebracht. Ook dat was een berucht kamp, wij hebben er van mensen die het verblijf daar overleefd hebben veel over gehoord. In maart 1945 is mijn vader daar overleden, de 15e, nu dus 71 jaar geleden, aan vlektyphus, een ziekte waaraan veel gevangenen bezweken zijn. Van het verblijf in dit kamp weten wij dat hij met bevriende en gelijkgestemde medegevangenen veel gesproken heeft over alles wat hij en de anderen in hun leven als geestelijke bagage hadden verzameld. Zo zei hij "Soms lezend in Homerus leef ik buiten de tijd, maar dan weer neemt de wereld mij binnen haar bereik". Wat een rijkdom, die niemand je kon afnemen, moet dit voor hem en voor allen die op deze wijze steun vonden, geweest zijn. Een klein boekje, met in potlood geschreven gedichten

waaruit voorgelezen werd, is niet lang geleden tevoorschijn gekomen en dit wordt bewaard bij het NIOD.

Er is nog iets bijzonders te vermelden uit Dachau. In de ziekenafdeling werkte een Poolse arts, Stanislav Bienka en met zijn hulp is er een dodenmasker van mijn vader gemaakt. Dit wordt op het bureau van de Wiardi Beckman Stichting bewaard.

Voor ons als gezin is natuurlijk van grote invloed geweest de wijze waarop mijn moeder deze jaren haar en ons leven leidde. In alle onzekerheid waarin ze verkeerde, en met de niet aflatende dreiging om ons heen wist ze ons voor zover mogelijk een gelukkige jeugd te geven. Hierbij had ze veel steun van goede vrienden in de buurt, en van docenten van het gymnasium waar mijn oudere zusters op school waren. Ik was toen nog te jong om dit alles bewust te waarderen, maar in de loop van de jaren ben ik er steeds meer van onder de indruk hoe zij op bewonderenswaardige wijze al deze moeilijkheden heeft kunnen doorstaan. De hoop dat wij vader terug zouden zien na de oorlog is natuurlijk ons houvast geweest, toen deze verwachting overging in de zekerheid dat dit niet zo was, beleefden wij een moeilijk moment. Als blijvend aandenken aan vader liet mijn moeder voor ons drieën van zijn horlogeketting een speld maken, ik zal die altijd graag blijven dragen.

Tenslotte vond in september 1960 zijn herbegravenis plaats op het ereveld van de Oorlogsgravenstichting in Loenen op de Veluwe. Het was een intieme bijeenkomst die ons de mogelijkheid gaf om alle nare en verdrietige gebeurtenissen in en om de oorlog op een vredige manier af te sluiten.

Alles bij elkaar heb ik denk ik dezelfde gedachte over wat ik van mijn vader weet als Remco Campert. Hij schrijft in zijn boekje Familie-album dat veel mensen bewonderend over zijn vader praten, maar dat hij hem zelf nauwelijks gekend heeft, ook ik heb over mijn eigen ervaringen hierin altijd een onwettelijk gevoel van "zo hoort dat niet te zijn".

Tot slot wil ik zeggen dat wij, zijn familie, heel blij zijn dat deze herdenkingsbank in het ons sinds onze jeugd zo dierbare Nijmegen, en op deze plek, vlak bij de plaats waar eens zijn geboortehuis stond, en er nu staat; bijzondere dank wil ik richten aan Harry Burgers die hier het initiatief voor genomen heeft.

Hierna onthulden Suze Mettrop-Wiardi Beckman en burgemeester Bruls van Nijmegen de bank. Deze bijeenkomst werd afgesloten met een borrel in hotel restaurant Belvoir te Nijmegen.

Voor meer info zie www.stichtingstuuf.nl.

Foto: M. de Loos

DACHAU HERDENKING AMSTERDAMSE BOS

Op zaterdag 23 april jl. vond de jaarlijkse Dachau herdenking plaats in het Amsterdamse Bos. De opkomst was zeer groot. Voordat de bussen arriveerden waren de meeste bankjes al vol.

Van de oud Dachauers waren Willemijn Petroff-van Gurp, Skippy de Vaal en Henk van de Water aanwezig.

Een van de dochters van Oscar Mohr was de eerste spreekster. Boeiend was haar betoog. Verder sprak de hoofdredacteur van NRC/Handelsblad, de heer Vermeersch en tot slot droeg een leerling van de Merckelbach school een eigen geschreven gedicht voor.

Zoals elk jaar is een schoolklas van deze school, die het monument adopteerden, behulpzaam bij het aanreiken van de kransen.

Voor de Vriendenkring van Oud-Natzweilers legde Skippy samen met Margreet Reijntjes de krans. Voor haar was het de eerste keer na het overlijden van Pim dat zij aanwezig was.

Na de minuut stilte en het Wilhelmus openden de 3 Natzweilers het défilé, voorafgegaan door een leerling. Hierna volgden de anderen.

De lunch bij de KLM was als altijd zeer geanimeerd. Jos Sinnema gaf een update van het project "Geen nummers maar Namen". Simon Verhoef, docent geschiedenis van het Carthusius Lyceum Amsterdam, werd hartelijk bedankt voor zijn vele werk voor dit project.

Zo eindigde deze mooie bijeenkomst laat in de middag. Irma Noordhoek-Merk wenste iedereen nog een mooi weekend toe en tot volgend jaar in goede gezondheid!

Foto: W. Tullenaar

HERDENKING 4 EN 5 MEI 2016

Amsterdam, 20 april 2016

PERSACCREDITATIE VOOR 4 EN 5 MEI

Op 4 mei wonen koning Willem-Alexander en koningin Máxima de herdenkingsbijeenkomst in De Nieuwe Kerk bij waar Hella de Jonge de 4-mei voordracht houdt. Aansluitend leggen zij de eerste krans tijdens de Nationale Herdenking op de Dam. Om 20.00 uur volgen de twee minuten stilte en de voordracht van de jonge dichter Sterre Wolthers (16) uit Haren. Ahmed Aboutaleb houdt de toespraak op de Dam.

Op 5 mei in de ochtend spreekt Thomas Erdbrink de 5 mei-lezing: *Vriend of vijand?* uit tijdens de Nationale Viering Bevrijding 2016. In de Stadsschouwburg in Groningen is een inhoudelijk discussieprogramma waar minister-president Mark Rutte bij aanwezig is. Thema van de uitzending die de NOS live uitzendt is (on)vrijheid anno nu.

Op 5 mei is de minister-president aanwezig bij de Nationale Viering Bevrijding in Groningen. Om 13.00 uur ontsteekt hij het Bevrijdingsvuur op het Bevrijdingsfestival. Dit betekent het startsein voor de veertien Bevrijdingsfestivals in het land. Het traditionele 5 mei-concert op de Amstel in Amsterdam sluit 4 en 5 mei officieel af. Koning Willem-Alexander en koningin Máxima zijn hierbij aanwezig, evenals minister-president Rutte.

Tijdens de Nationale Herdenking staan we stil bij de herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog. We herdenken niet alleen op de Dam in Amsterdam, maar in het hele land. In alle gemeenten in Nederland vinden één of meer herdenkingen plaats. Ieder jaar herdenken we alle Nederlanders die zijn omgekomen of vermoord tijdens de Tweede Wereldoorlog, in oorlogssituaties daarna en bij vredesmissies. Door de slachtoffers van de oorlog en de geschiedenis te herdenken beseffen we de waarde van vrijheid en democratie en welke offers deze soms vragen. Toen, maar juist ook nu, in 2016.

Op 5 mei vieren we dat het Koninkrijk der Nederlanden in 1945 is bevrijd van de Duitse en Japanse bezetting en dat we sindsdien in vrijheid leven. In het hele land is het feest: op de veertien Bevrijdingsfestivals en tijdens vele activiteiten in het hele land. Het feest van de vrijheid op 5 mei krijgt pas echt betekenis als we weten wat op 4 mei herdacht wordt.

Vertegenwoordigers van de pers kunnen zich vanaf nu [hier aanmelden](#) voor de verschillende programmaonderdelen op 4 en 5 mei.

Meer informatie: www.4en5mei.nl

Nationale Herdenking

Voor de herdenking op de Dam vindt een herdenkingsbijeenkomst in De Nieuwe Kerk plaats. 1500 genodigden, waaronder eerste generatie oorlogsgetroffenen, zullen deze bijeenkomst bijwonen. In De Nieuwe Kerk vertelt Hella de Jonge haar geschiedenis in de 4 mei-voordracht *We hebben de doden nooit kunnen begraven*. Om 4 en 5 mei nog meer bij elkaar te laten aansluiten, is er meer aandacht voor persoonlijke verhalen. De verbinding is ook terug te vinden in de muziek. Het nummer *Nieuwe Held* van Ali B komt terug op 4 en 5 mei en Hadewych Minis en Paul de Munnik treden beide dagen op. De herdenkingsbijeenkomst in De Nieuwe Kerk wordt live uitgezonden op grote schermen die op de Dam zijn geplaatst. De NOS zendt de bijeenkomst rechtstreeks uit vanaf 18.45 uur op NPO 2.

De Nationale Herdenking bij het Nationaal Monument is vanaf 19.45 uur live te zien op NPO 1, 2 en 3. In De Nieuwe Kerk is plaats voor schrijvende pers. Audiovisuele pers is welkom in het persvak op de Dam.

Meer informatie over het programma: www.4en5mei.nl/nationale-herdenking

Nationale Viering Bevrijding 2016: Groningen

De Nationale Viering Bevrijding begint elk jaar in een andere provincie. Dit jaar is dat de provincie Groningen. Het programma rondom de 5 mei-lezing is vernieuwd. Midden-Oostencorrespondent Thomas Erdbrink schreef dit jaar de 5 mei-lezing: *Vriend of vijand?* Op 5 mei is hij hoofdgast in een inhoudelijk discussieprogramma in de Stadsschouwburg in Groningen waar ook minister-president Mark Rutte aanwezig is. Thomas Erdbrink zal een verkorte versie van zijn lezing uitspreken en daarna in gesprek gaan met diverse gasten over (on)vrijheid anno nu. De NOS zendt dit programma vanuit de schouwburg uit, vanaf 11.00 uur op NPO 1. Voor dit onderdeel is schrijvende pers welkom.

Voor meer informatie: www.4en5mei.nl/nationale-viering

Bevrijdingsfestivals

Minister-president Rutte ontsteekt om 13.00 uur het Bevrijdingsvuur op het Bevrijdingsfestival Groningen. Dit is het officiële startsein voor de veertien Bevrijdingsfestivals en alle andere festiviteiten in het land. De festivals trekken in totaal ruim een miljoen bezoekers en vormen daarmee het grootste eendaagse (gratis) culturele evenement van Nederland.

De Ambassadeurs van de Vrijheid van dit jaar zijn Sunnery James & Ryan Marciano, Kovacs en Nielson. Dankzij de inzet van Defensie, die de ambassadeurs op 5 mei rondvliegt met helikopters, kunnen zij op de veertien Bevrijdingsfestivals optreden. De NOS zendt een verslag uit over Bevrijdingsdag 2016 op NPO 1, om 20.30 uur. Alle pers kan zich aanmelden om bij het ontsteken van het vuur aanwezig te zijn.

Voor meer informatie: www.bevrijdingsfestivals.nl

Het 5 mei-concert

Het 5 mei-concert sluit 4 en 5 mei officieel af. Het Radio Filharmonisch Orkest onder leiding van Markus Stenz geeft dit jaar het concert. Hadewych Minis, Paul de Munnik en Ali B zorgen met hun bijdragen voor de muzikale verbinding tussen de herdenking in De Nieuwe Kerk op 4 mei en de viering van 5 mei op de Amstel. Het lied *Nieuwe Held* van Ali B, waarin hij zingt: 'Ik ben je stem, ik spreek je woord zodat iedereen het hoort' symboliseert het doorgeven van de vrijheid. Alle pers kan zich aanmelden om bij het concert aanwezig te zijn.

De NOS zendt het 5 mei-concert rechtstreeks uit op NPO 1, om 21.00 uur.

Voor meer informatie: 4en5mei.nl/5-mei-concert

In samenwerking met De Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek (CPNB) zijn de 4 mei-voordracht en de 5 mei-lezing gebundeld.

ONDERZOEK NAAR HERDENKEN 4 EN 5 MEI

PERSBERICHT

Amsterdam, 29 April 2016

4 EN 5 MEI ZORGEN VOOR VERBONDENHEID

Driekwart van de Nederlanders voelen zich tijdens de Nationale Herdenking op 4 mei en Bevrijdingsdag op 5 mei in sterke mate met elkaar verbonden. Op 5 mei ervaart 73% van de Nederlanders een gevoel van solidariteit met mensen die nu niet in vrijheid leven. Een even groot deel van de bevolking staat er die dag bij stil dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. Dat blijkt uit het Nationaal Vrijheidsonderzoek 2016 van het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

Ruim zeven op de tien Nederlanders voelen zich op 4 mei en 5 mei sterk verbonden met andere Nederlanders (respectievelijk 77% en 71%). Het gevoel van verbondenheid op deze dagen is sterker dan op Koningsdag en grote sportevenementen. Ruim driekwart (76%) van de Nederlanders geeft aan dat zowel 4 mei als 5 mei in de toekomst door moeten gaan. De beide dagen blijven hun waarde behouden zo lang oorlog en onderdrukking bestaan.

4 mei: heden en verleden versterken elkaar

Het draagvlak voor 4 mei is hoog: 75% van de Nederlanders vindt 4 mei 'belangrijk' of 'heel belangrijk'. Acht op de tien mensen die de Nationale Herdenking belangrijk vinden, geven aan dat nieuws en actualiteiten daar sterk aan hebben bijgedragen. Vooral de oorlog in Syrië houdt mensen bezig. Zo associeert 40% van de Nederlanders het woord 'oorlog' in de eerste plaats met Syrië en maken velen zich zorgen over terrorisme en vluchtelingen. Bijna negen op de tien Nederlanders vindt het belangrijk te benadrukken dat de slachtoffers die we herdenken uit de Tweede Wereldoorlog zijn gestorven zodat wij in vrijheid kunnen leven. Zij vinden dat tijdens de Nationale Herdenking ook aandacht moet zijn voor andere oorlogen dan de Tweede Wereldoorlog en voor actuele oorlogen en conflicten. "Heden en verleden lijken goed samen op te gaan en zelfs elkaar te kunnen versterken als het gaat om het draagvlak voor 4 en 5 mei", aldus Jan van Kooten, directeur van het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

Nederlanders vieren op 5 mei dat we in vrijheid leven

Nederlanders vieren op 5 mei voornamelijk dat we in vrijheid leven. Bijna driekwart staat die dag stil bij het feit dat vrijheid niet vanzelfsprekend is en voelt zich solidair met mensen die nu niet in vrijheid leven. Het aantal mensen dat de historische bevrijding viert is de afgelopen jaren gedaald naar 9%. De Bevrijdingsfestivals zijn de meest populaire manier om de vrijheid te vieren. Ook de activiteiten in de eigen woonplaats worden zeer gewaardeerd.

Over het Nationaal Vrijheidsonderzoek

Het Nationaal Vrijheidsonderzoek is een langlopend monitoronderzoek dat sinds 2001 jaarlijks wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau Veldkamp in opdracht van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. De kern van het Nationaal Vrijheidsonderzoek wordt gevormd door vragen naar het draagvlak voor en de betekenisgeving aan 4 en 5 mei, herdenken en vieren. In 2015 deden 993 burgers van dertien jaar en ouder mee aan het onderzoek dat door middel van een online enquête werd uitgevoerd tussen 5 en 14 februari 2016.

TEDING VAN BERKHOUT PAVILJOEN

Op 26 april jl. werd door de familie van luitenant-kolonel Jhr J.J. Teding van Berkhout de plaquette onthuld in het grondig gerenoveerde KEK –gebouw (keuken, eetzaal en kantine), nu het Teding van Berkhout Paviljoen van de Koning Willem III kazerne te Apeldoorn. Fred Klijndijk, de schrijver van de brochure over deze commandant van de Koning Willem III kazerne zocht contact met onze website commissie voor fotomateriaal.

Teding van Berkhout is commandant van het 1^e Regiment Huzaren Motorrijders wanneer op 10 mei 1939 de officiële opening van de Koning Willem III kazerne in Apeldoorn plaats vindt.

In de meidagen van 1940 is hij met zijn *'Zwarte Duivels'* gelegerd in de omgeving van Den Haag. Vlak voor de capitulatie, op 14 mei rond 17.00 uur, krijgen alle leger commandanten van Generaal Winkelman het bericht de strijd te staken maar ook te zorgen dat het materiaal niet in handen van de Duitsers zou vallen. Zo ook gaf Teding van Berkhout het bevel alle voertuigen, motoren, wapens en munitie naar het Malieveld in Den Haag te brengen. De keukenwagens echter bleven gespaard want zijn mensen moesten kunnen blijven eten. Hij sprak zijn manschappen op het Malieveld toe waarna de benzinekransen van de voertuigen open gedraaid werden en alles in vlammen opging.

Op 15 mei wordt de capitulatie getekend door generaal Winkelman. In de laatste alinea van dit document komt de volgende zin voor: *"iedere vernieling of beschadiging van wapens, munitie of overig materiaal is uitdrukkelijk verboden."*

Dit was een van zijn eerste verzetsdaden. Na de demobilisatie van de Nederlandse strijdkrachten gaat hij al snel in het verzet. Hij zit in de Apeldoornse afdeling van de OD en wordt daar ook commandant van. Zij worden verraden door Anton van der Waals. Hij begint dan aan een lange tocht langs gevangenissen en kampen om uiteindelijk als NN-gevangene in Natzweiler terecht te komen. Daar overlijdt hij als gevolg van ontbering, zware arbeiden ondervoeding.

TEDING VAN BERKHOUT PAVILJOEN

LKOL JHR. J. J. TEDING VAN BERKHOUT

COMMANDANT 1° REGIMENT HUZAREN MOTORRIJDERS.
EERSTE TROEPENCOMMANDANT IN DE KW III KAZERNE.
EERSTE COMMANDANT DISTRICT APeldoorn VAN DE O. D.
IN 1942 DOOR DE BEZETTER GEVANGEN GENOMEN EN OP
13 MEI 1944 IN EEN VERNIETIGINGSKAMP DOOR
UITPUTTING OVERLEDEN.

VAN DE PENNINGMEESTER

Ook in deze Nieuwsbrief kan de penningmeester niet genoeg benadrukken heel blij te zijn met alle donaties! Zij dankt de gulle gevers van harte.

Alvast veel dank!

Voor de goede orde vermelden we nog een keer dat diegenen die de Nieuwsbrief als platte tekst willen blijven ontvangen voor 2015 weer het bedrag van € 20,00 euro moeten overmaken op onze rekening: **NL26INGB0000394148**. Vanzelfsprekend krijgen de oud-Natzweiler deze gratis toegestuurd.

GIROLOTERIJ

De activiteiten van de Stichting Vriendenkring van Oud-Natzweilers, waaronder de uitgave van dit blad, worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten uit de Giroloterij en de Bankloterij. Uw deelname aan de Giro- en of Bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

vfonds, Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg

Binnen organisaties van oorlogsgetroffenen vallen steeds meer directbetrokkenen weg door vergrijzing en overlijden. Het vfonds ondersteunt een respectvolle afbouw van deze organisaties, eventueel door samenwerking of samenvoeging te stimuleren. Meer informatie op: www.v-fonds.nl.

De bijdrage van de Bank-Giroloterij en de Lotto maken het werk voor het Nationaal Fonds voor Vrijheid en Veteranenzorg mogelijk.

STICHTING COGIS

Kenniscentrum vervolging, oorlog en geweld

Voor vragen op het gebied van wetten en regelingen voor oorlogsgetroffenen, maar ook voor vragen over zelfhulpgroepen, therapeutische hulp of maatschappelijk werk, en voor literatuur over de tweede wereldoorlog en zijn gevolgen, kunt u terecht bij de Stichting Cogis.

Oorlogsgetroffenen, hun partners en kinderen (ook de naoorlogse generatie) zijn welkom bij

Stichting Cogis
Nienoord 5
1112 XE Diemen
Telefoon 020 – 660 19 30
Fax 020 – 660 19 31
E-mail info@cogis.nl

Bezoek is - na telefonische afspraak - iedere dag mogelijk.

“De bijdrage van Bank Giro Loterij en de Lotto maken het werk van het Nationaal Fonds voor Vrijheid en Veteranenzorg mogelijk”.

COLOFON

Redactie

Nicole Planjer
& Marjolijn de Loos

Inzenden kopij

Nicole Planjer
Mient 42
2564 KP Den Haag
Tel: 06-24769585

Uiterste datum inleveren kopij:
*(indien getypt in computer, s.v.p.
per e-mail of diskette meesturen)*

15 juni 2016

Eindredactie

Nicole Planjer
e-mail: nplanjer@hotmail.com
& Marjolijn de Loos

Printed by

GrandPrix Copyrette
Parnassusweg 214
1076 AV Amsterdam
Tel: 020 – 664 59 09
Info@grandprixcopyrette.nl

Reisorganisatie

Marjolijn de Loos
e-mail: marjolijndeloos@gmail.com